

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
különbségek a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

A trónörökös házassága.

— A leendő királyné. —

(P. C.) Ha van törvényjavaslat, mely vitákra, egymástól eltérő, vagy egymással ellenkező nézetek kifejtésére okot nem ad, sem a bizottságban, sokkal kevésbé a parlamentben ennek ünnepélyes nyilvánosságával, ugy bizonynyal ilyen a trónörökös házasságáról szóló törvényjavaslat. Nem csupán azért, mert különben is csak egy tényt konstatál a javaslat, olyan tény, mely sem gyakorlatilag, sem elvileg nem befolyásolja Magyarország köz-avagy magánjogát, hanem oly tény, mely által az a kegyeletes, mélyen bensőséges felfogás, melyet a magyar a házasság lényegéről mindenkoron ápol, mintegy szabályt adólag a társadalom legmagasabb rétegeibe felhatolt. Egészen a magyar felfogás értelmében, mely szerint a királyi koronában annyi nemesség van, hogy a királyi kemény leányt a népből, ha törvényes nevére emeli föl, majestas-a méltóságának is részesévé teszi, a rangegyenlőség tehát épp úgy, mint a polgári származásúak házasságánál, a házasságkötés törvényes ténye által bekövetkezik, a király neje is királynővé lesz abban a pillanatban, melyben a trónörökös a trónra lép. E pillanattól kezdve élvezi azt a hódoló tiszteletet az egész országban, mely őt mint Magyarország legmagasabb állású asszonyát megilleti, a ragaszkodásán kivül, melylyel a monarchikus lelkesedéssel telt magyar uralkodójának hitvese iránt viseltetik, részese lesz a benső szeretet ama teljességének is, melyet személyes működése, gyöngéd behatolása által a nemzeti gondolkodásába és érzelmébe, felkelteni szívének visel.

De a törvényjavaslatban „morganatikus“ házasságról, nem egyenlő származásúak házasságáról van szó. Ez igaz, de mi köze ennek a dolog lényegéhez? Éppen semmi. Nem egyenrangú házasságról itt csak annyiban van szó, amennyiben a magyar trónörökös jog érintetik. Ezt a trónörökös jogot pedig a reánk nézve százhetvenhét év óta érvényben levő pragmatica sanctio úgy rendezi, hogy a magyar trónra csak osztrák főherceg bir igényjogosultsággal a pontosan megjelölt rokonsági sorrendben belül. Osztrák főhercegtől pedig csak az a habsburgi ivadék ismertetik el, a ki

egyenrangú, katolikus házasságból származik. Csak az ilyen ivadék felel meg a trónöröklés törvényes előfeltételeinek. Miután pedig Ferenc Ferdinánd főhercegnek Chottek grófnővel kötött házasságából osztrák főhercegek, tehát a trónra jogosult gyermekek nem származhatnak, a törvényjavaslatban, épp hogy a pragmatica sanctioiban megállapított trónöröklési rend minden helytelen magyarázattal megóvassék, említés tételük a nem egyenrangú házasság jellemző mozzanatáról. Ez szigorúan a pragmatica sanctio értelmében történt, a mely pedig magyar közjog és azt csak nem mondja senki, hogy a magyar közjog ellenmondásban van a magyar közjoggal. Ez nemcsak formailag jogász, hanem tárgyilag is logikátlan. Ha ama paktum szerkesztése által a magyar közjogot csak a legesekélyebb csorba fenyegette volna, alkotmányunk legfőbb öre, mintaszerűen alkotmányos királyunk ilyen paktumot meg nem engedett volna és Széll Kálmán, ki első sorban tántorítatlan hazafi, nem nyújtotta volna ügyes kezét a felmerült nehézségek elhárításához. A törvényjavaslat az adott esetre nézve közvetlen kilyfolyása a pragmatica sanctio, melynek integritásához minden részében mi magyarok már azért is ragaszkodunk, hogy minden eseménynel szemben minden más oldalról is érinthetlenné, szentek-szentjének tartassék.

Leginkább ellene van pedig a politikai saison, hogy az amugy is felette gondosan fogalmazott javaslaton bármit is kifogásoljanak. Hisz reálizálható következmény arra vonatkozik, ami bekövetkezett, vagy arra, minek, míg a pragmatica sanctio fenáll, mint magyar közjognak a trónöröklésre nézve érvényes kell bírnia, nem lehet az eredmény.

Mi lenne még itt bőven megvitálni való? Senkinek sem lehet szándéka a trónörökös és az ő esküvel adott szava közé tolokodni, mert minden jó magyar úgy akarja, hogy királyának esküvel megerősített szavában minden viszonyok közt megbizhassék. Az egyetlen eredmény csak az lenne, hogy keserű érzelmeket keltenének uralkodó családjunkban és ezt loyális alattvaló nem teheti politikai becsvágya céljává. Ezért már a politikai tapintat is, melynek már sok, reánk nézve áldásossá vált próbáját adtuk, arra indit, hogy a

törvényjavaslatot minden hosszabb vita nélkül intézzék el, mint néma, és épp ezért felette ékeken szóló hódolatot szeretett királyunk nemesszívűségéért.

A magyar polgári törvénykönyv.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a jövő hétfőn adja közre könyvvalakban a magyar polgári törvénykönyv első előadói tervezetét. A könyv ára mindössze 2 korona lesz, hogy így mindazok megszerezhesék, akiket a nagy mű tervezete érdekel. A miniszter ezzel is jelét szolgáltatja annak az óhajlásának, hogy a tervezet fölött a legbehatóbb bírálat induljon meg s laikus és szakértő egyaránt közremunkálkodjék a korszakalkotó reform létesítésében. A törvénykönyv-tervezet a következő részekre oszlik: A tüzetes bevezetés után, melyben a kodifikáció története is elmondatik, következnek: I. A személyjog. Ebben a részben minden új, kivéve a holtta nyilvánítás és a nagykorúsítás intézményét. De ez a most ismert jogintézmény is modern, korszerű alapon van újból szabályozva. Teljesen önálló alkotás ebben a részben az egyesületek és alapítványok magánjogi személyiségének meghatározása és ezen jogi személyiségek szerepköre magánjog terén. Hasonlóképpen egészen új a személyiség jogvédelme. A becsülethez, a névhez az arcképhez, levelhez stb. való jog minden magánjogi vonatkozására tüzetesen meg van határozva. Jogserlelem esetén nemcsak vagyoni, hanem eszmei érték szerint is, tehát teljes elégtételt, kártérítést biztosít az új polgári törvénykönyv. II. rész: a családjog. Ebben legtüzetesebben van szabályozva a házassági vagyongy. A régi magyar jogban ismert házassági vagyongy jogintézményeket lehetőleg fenntartottak. Újjonnan van szabályozva a sztlők és gyermekek közötti jogviszony a gyamság és gondnokság. III. rész: a dologi jogok foglalatosa, amelyek a mostani kor igényeibe merően vannak szabályozva. Egészen új intézmény az u. n. építványi jog, mely egészen modern alapokon van kidolgozva. IV. rész: a kötelmi jog, melynek legfontosabb része ugy van kidolgozva hogy majdan a kereskedelmi törvény revíziója alkalmával tampontul szolgáljon. V. rész: az örökösödési jog. Alapja a törvényes örökösödés. Ezzel szemben a végrendeleti örökösödés. Az új kodex az ági örökösödést bizonyos fokig korlátozta. A törvényes örökösödés a szépszülékig tart. Ezután már a kincstár örököl. végrendelet hiányában.

A belügyminiszter a tanfelügyelőségek

érdekeiben. Több varmegyében volt eddig szokásban, hogy a munkával tulhalmozott tanfelügyelőségek nemcsak a saját irodai teendőiket végezték, hanem még a megyei közigazgatási bizottsági ügydarabokat is nekik kellett tisztáznok. Most a belügyminiszter 85213/1900. számú rendeletével véget vett ennek, kimondván, hogy közigazgatási bizottsági ülésen a tanfelügyelő, mint tantügyi előadó által előterjesztett ügyeket a jövőben a

A „BÁCSKA“ tárcája.

Az életből.

A földön járt és a csillagokba nézett,
Tisztabb, szebb világot odafünn keresett
S amig szomjas lelke az égre tekintett,
Hitvány földi röge megbotlott, elesett.

Megbotlott, elesett, fel vaj ki emelné,
Besározni magát ki állana mellé?
Lelke odafünn járt, a teste lekötve,
Végre a salak, szenny egész eltemette.

Edith.

A KUBIKOSOK.

Szép langyos őszi estén, nyolcadfél órakor robogott be a vonat a rétháti kis állomás pályaudvarába. És ebből kerekesszám négyszáz férfi szállt ki, egytől egyig magyar s valamennyinek vele érkezett a gyékénye és talicskája is.

Mindezekből könnyen kitalálhatja bárki, hogy az ujonan érkezettek — kubikosok.

De még sem! Sokan nem tudják, mert nem volt alkalmuk látni, hogy azokat a hatalmas töltéseket, melységes kanálisokat hogyan készítik, hány ember kereste ott a kenyerét, mily hangszorgalommal turta a földet kora hajualtól késő estig, míg fáradtan félre nem teszi ásját s megtürltven izzadt homlokát, hátát ad a Teremtőnek az elmúlt napért. Mindez eszünkbe sem jut talán, ha keresztül hajtatunk egy töltésen, pedig igen érdekes és megfigyelésre méltó a kubikos élete.

Tehát ott kezdtek, hogy megérkeztek Réthátra és most szedik ki a vagonból mindeuki a saját holmiját.

A nagy buzgóságban Sütét Péter felborította lábával a bakter lámpáját: „Vigyázzon kee, aki réznakja vagon, nem lati este se a lámpát?“ — rivall rá a lámpa tulajdonosa és két kézzel kapja fel, fontoskodó arccal vizsgálván, nem tört-e össze. „Kérom csak hozzá értem egy kicsit“ — mondja meutegetőzve a megszólított s ő is vissza siet a kérdézes tárgyat megköcogtatni.

Ezalatt a többi körülnéz hol lehetne meghálni, mivel az a hely, ahová iparkodának, éppen két kilométernyire van ide, most meg már későre jár az idő. Egyik-másik kibetűzte az állomás nevé, mert irástudó valamennyi, máskülönben hogyan is írának meg leveleiket otthonbogyott feleségüknek, hisz nót egy sem hoz magával. De minek is! Főzni tud, azonkivül ételmes, nem hiába világlátott emberek!

Meg is bámulják a derék réthátiak őket, midőn másnap líbasorjában végig mennek a falun. Ekkora embersereget ritkán látnak együtt, legfeljebb képviselő-választásokor.

Szép esendesen tölják maguk előtt a talicskát, amelyben minden van: két bétre elégséges élelmiszert a bőrcsakó, suba, korsó, oldalt körül az ásó és szélrül akasztja a bogracsot. Egyszóval mindene abba a talicskába van bepakkolva. Sovány, de izmos emberek, inkább alacsony természetűek mondhatók, boeskoráról tót-nak gondolhatná valaki, aki nem tudja, bár alighanem hamarosan belehalna a tót legény, ha veisenyt kellene velük dolgoznia.

Bámulatos, mily nehéz munkát bírnak el, pedig szakadatlanul dolgoznak, ha itt elfogy a munka, keresnek máshol, elbarangolnak az egész országban mindentüvé, ahol dolog van. De csak földet, mindig csak földet tölnek vagy föl vagy le, nem is tudom hogyan jönnének létre ama magas töltések, ha kubikos nem

volna, ő feltölja földdel megtöltött talicskáját oly meredek deszkajárón, melyen aigba tudna más tres kézzel felkapaszkodni.

Ő arisztokrata a többi „kétkezi munkás“ között, épp ezért ha télen cucillista is, ezt nem elvből teszi, hanem csak mulatságból. Különben vallásos a kubikos, de szerintem bárki azzá lesz, ki sokat jár a szabad ég alatt, különösen az alkonyat emlékezteti az embert a mulandóságra s ez mindenkor elszomorítja a szíveket.

Egy napot sem pihennek, azonnal elkészítik laká saikat, amelynek teteje az említett gyékény, négy sarkán a földbe vert kis cölöpökhöz erősítve, alatta a kivájt föld, de csak akkorára, hogy egy ember kinyújtózkodhassék, butora a suba, ajtója nincs.

A takaréktűzhely egy kapanyom, ebbe a kis gödröcskébe csinálnak tűzet s most ismét cölöpöt vernek, de hosszabbat és rézsuntosan s ha a végére van erősítve a bogracs, készen vagyunk a tűzhelyel is.

Hatodnap, kifizetés után utalványon küldik haza a pénzt, azt hiszem ez a legjobb érteítés szerencsés megérkezésükről.

Palinkát sokat, vagyis eleget iszik a kubikos, kis korsóban a kubikgödörben tartják, hogy hűvös maradjon. Azt mondják, nekik a sok sem árt, mert kidolgozák a pálinka erejét.

Vasárnap benéznek a faluba, néhány deci pálinka után eldandolnak egypár édes-bús magyar nótát, de este felé már indulnak vissza, hisz az egy napi pihenő után következik a hat napi munka s én mégis hallottam már selyemharisnyás, laktkopános halaudóktól, kik parkettes szobákban laknak, hogy szívesen cserélnének egy kubikos sorsával. De gondolom — egy napig.

Mici.

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodálatos laurus-irja, mely visszavarássolja a női kebel elvesztett ifjú tündességét, ruganyos teltségét. A testbőr, bárszony-lágy-ágyú és eslyemfényűvé váratkozza. — Ezen csodálatos ir gyöngyövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. — Törvényesen védve. — A pénz beküldésével vagy utánvéttel megrendelhető a „STEAROPTINUM“ laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.

vármegyei közigazgatási irodákban kell lemásolni. A belügyminiszter ezzel a rendelettel tagadatlanul könnyíti a közönséges aktagyárakká, közvetítő irodákká és nyilvántartó hivatalokká fajult tanfelügyelőségek munka terében. Ideje lenne mégis — írja tudósítónk — hogy a százkra, sőt ezrekre menő mindenféle nyugta láttomozási, számadási, költségvetési és építkezési fölösleges irodai közvetítések szintén kivétessenek a tanfelügyelőségek hatásköréből, hogy a tanfelügyelőségek tisztizási személyzete népművelési és közművelődési hivatásának teljesítésére fordíthassa tevékenységét.

Magyar koronajáradék. A magyar általános hitelbank által képviselt konzorcium — mint értesültünk — 20 millió korona névértékű 4 százalékos magyar koronajáradék kötvények átvételére opciót gyakorolt. Jelentős sikere a magyar pénzügyi politikának, hogy a mostani nehéz viszonyok közt is el tudta fogadtatni a kötvényeket, a mi a magyar államhitelnek teljes konzolidáltságáról tesz fényes tanúságot.

A járásorvos dolga. Hogy bizonyos községi tisztviselőknél túlságosan sok a dolguk, az meglehetősen köztudomású, az azonban, hogy mi mindent kell elvégezniük, már nem sokan tudják. Így például vajmi kevés ember van tisztában azzal, hogy egy járásorvosnak, akire 10-40 község esik, mi a tennivalója. Most egy orvosi lap szép sorban elmondja, hogy egy járásorvosnak mi a dolga. E szaklap szerint a járásorvos tartozik megvizsgálni a nagy- és kézi gyógyszertárakat, a fertőtlenítő szereket, jégvermeket, szeszfordékat, mentő-intézeteket, szikvizgyárakat, tejmezőket, utcákat, tereket, dögtereket, trágyadombokat, árnyékszékeket, póce- és emésztőgödöröket, csatornákat, posványokat, árkokat, temetőket, gyárakat és ipartelepeket, nyersbortelepeket, csontvárosokat, sertésbárályokat, kutyákkal pocsolyákat, mézsárszékeket, vágóhidakat, koresmákat, vendégladókát, pékbélyeségeket, cukrászdákat, pálinkaméreseket, ecetgyárakat, községházakat, boltokat, újonnan épült házakat, börtönöket és fogházakat, piacokat, kenderázatókat, bordélyházakat, sirtókat, hullaházakat, iskolákat, tanodákat, óvodákat, kutakat, mentőszekőket és mentőszekőnyelveket, fertőtlenítő gépeket, ételeket, italokat, élelmi és élvezeti szereket, az egészségre ártalmasá válható egyéb tárgyakat, edényeket, mérgeket, ruhákat, szuflót és tisztítatlan lakásokat, ragályos betegségek utáni lakásokat. Kötelessége ellenőrizni az orvosoknak a közegészségügy terén kifejtett működéseit, gyógyszereszeket, a gyógyszerész-segégeket és gyakor-nokokat, a bábákat, fogorvosokat, fogtechnikusokat, a foghúzókat és vérbocsátásával foglalkozó borbélyokat, vágóbiztosokat, halottkémeket, magát a halottkémlelt, gyepmestereket, kéjnyöket, elmebetegeket, ügyefogyottakat, szegényeket, leleneket, dajkaságba adottakat, siketnémákat, tüdővészesekeket, veszett eb által megmarta-tak, diphtheria ellen beoltottakat, a fertőző és járványos betegségekben szenvedőket, a fertőtlenítéseket, a him-lóoltást, a trachomásokat stb. stb.

Törvényjavaslat.

— Kiseb-biztosítási egyesületek és a biztosítási magánvállalatokról. —

A kereskedelemügyi miniszter által legutóbb köz-
vetett „törvényjavaslat a biztosítási magánvállalatokról“
megyénk lakosságát is nagy mértékben érdekli. Léven
jelenleg csak javaslatról szó, első sorban is a jogászok,
biztosítási és pénzügyi szakemberek fognak vele foglal-
kozni, vizsgálva annak hatását gazdasági életünkre, meg-
felel-e a modern követelményeknek és előmozdítja-e a biz-
tosításügy fejlődését?

A törvényjavaslat szerint Budapesten egy m. kir.
biztosítási hivatal állítatik fel, mely nemcsak a nagyobb
biztosítási vállalatok, hanem kisebb biztosítási egyesületek
fölött is az állami felügyeletet gyakorolni fogja. Ez egye-
sületek közé tartoznak: a betegsegélyező, temetkezési,
kiházasítási- és ellátási, rokkantak, özvegyeket és árvákat
segélyező, továbbá állatkár esetében segélyt nyújtó és
ezekhez hasonló jellegű belföldi jótékony egyesületek.

Temetkezési egyesületek vidékünkön is több község-
ben léteznek és szép sikerrel működnek; a kölcsönösség
elvére fektetett igazán humanus intézmény, mely tagjainak
minden haláleset után csekély 10 krajcár díjbeállítás ellen-
ében a temetkezési költségeket biztosítja és ezenfelül az
elhaltak családtagjai részére még 30-40 frt segélypénzt
is nyújt. De léteznek már megyénkben kiházasítási egye-
sületek is szövetkezeti alapon. Ezeknek tagjai kedvezm-
ényezettik részére 100 forint nászjutalékot biztosíthatnak,
mely jutalék a kedvezményezettnek házassága után, leg-
később azonban a 24-ik év elérésekor ki fizetik. A biz-
tosítottak 4 osztályban sorozzák a szerint, a mint 2-8.
8-10, 10-12 és 12-16 évesek. Minden nászjutalék
kifizetése alkalmával az összes tagoktól beszérik az I.
korosztályba sorozott gyermek után 10 kr., a II. osztály
után 20 kr., a III. osztály után 30 és a IV. osztály után
50 kr. díj. E díjból nemcsak a biztosított 100 frt nász-
jutalék fizetik ki, hanem a biztosítás tartama alatt a
tag által befizetett összes díjak is visszatérítettek. A
tagok száma 1200, kiktől a fentebbi scala szerint minden
egy házassági esetben körülbelül 320 frt díj szedetik
be, mely összegből kifizetve a 100 frt nászjutalékot és a
befizetett díjakat, még az egyesület tartalékalapjára is
fenmarad körülbelül 200 frt. Ha már most felvételük egy
15 éves korú leánygyermek és ez 16 éves korában férj-
hez megy, akkor — évenként 30 házassági esetet véve
alapul — neki kifizetendő: a 30 esetben befizetett díj,
vagyis 30×50 kr. = 1500 frt + 100 frt nászjutalék, össze-
n 1650 frt. Helyét betölti a már nagy számban előjegy-
zett póttagok egyike és a szövetkezeti vagyon ismét 200
frttal gyarapodik. Nemde pompás, kecsesítő terv? Igazán
kár, hogy egy kis arithmetikai hibában szenved:

A múlt év folyamán e sorok íróját felkereste egy
küldött, egy a mondott alapon létesítendő szövetkezet
alapítására véleményét és utbaigazítást kérendő. Felmutat-
ták egy a fentebbi tervezet szerint már működő szövet-
kezet alapszabályait, melyeknek elolvasása után tisztában
voltam a tervezett vállalkozás tarthatatlanságával és tar-
toztam ebbeli meggyőződésemnek nyilvánításával. Vilá-
gos: 1200 tagnak befizetéseik megtérítésén kívül fejtenként
100 frt jutalék, csekély 120.000 frt hiányt eredményez.
E számítás oly kérlelhetetlenül pontos és megdönthetetlen,
hogy azon még a folytonosság fenntartása sem változtat,
még akkor sem, ha a tagok számának új tagok felvétel-
ével leendő mindenkorai kiegészítése és a tartalék alap foly-
tonos gyarapodása mellett, a hiány nem észlelhető. Szám-
adatokon alapuló igazság, hogy a szövetkezetnek mentül
további fenállása, mindinkább nagyobb hiányt szül. A

szövetkezet 50 évre alakulván, zavartalan működés mellett
ez idő alatt 3-szor, esetleg 4-szer 1200 taggal történhetik
leszámlálás; a hiány ugyanannyiszor 120.000 frt. De a
gépezet a folytonosság fenntartásával fenn nem akad, csak-
hogy ez már nem kölcsönösségen alapuló elv, hanem a
jövő nemzedéknek gazdaságilag is helytelen, kárhózas
megterhelése. Ki biztosíthat bennünket váratlan körülmé-
nyek bekövetkezése ellen? háboru, járványos betegség,
de még egy pár kedvezőtlen gazdasági esztendő is, a
mikor a népnek még a díj fizetés is lehetetlenné válik,
okai lehetnek a tagszám csökkenésének és akkor a tartalék-
alap megdöbbenően rohamos csökkenése előtt állunk, nem
is említve a hatósági felügyeletet, mely mellett a hely-
telen alapra fektetett közérdekű vállalatok fenn sem tar-
thatók.

Pontosan kimutatható, hogy a tagok számának 800-ra
történt csökkenésével a tartalék alap kamatai már a költ-
ségek fedezésére is elégtelenek és szükség szerűen a vagyon
fogy. Egy 1200 tagból álló szövetkezetnél, hol évenként
legalább 30 taggal történik leszámlálás, tehát 30-szor
1200=36.000 tételből álló díj fizetés beszéde és elkönyve-
lése válik szükségessé, a könyvelés, vagyonkezelés és ellen-
őrzés oly gépezet igényel, mint a minőt díjtalanul, vagy
akár csak kis költséggel fenntarthatni ónámitás volna.

Hir szerint egy a megye területén létező pénzügyi
fáradok azon, hogy működési körébe egy jelzett irányú
szövetkezettel kibővítsé, nyilván tökélyűes céljából. Nem
hihető, hogy komoly tárgyalások ilyen elhatározásra vezet-
nének; ez sem magára a pénzügyre, sem ügyfeleire
üdvös nem lehetne még akkor sem, ha az a sorok kez-
detén említett törvényjavaslat rendelkezéséhez képest az
állami biztosítási hivatal felállítására ténynyé nem válnék,
mely hivatal hivatva lesz a kisebb biztosítási szövetkeze-
teket is ellenőrizni és bekvívni fogja a tervet, melynek
a 7. § szerint fel kell tüntetni azokat az adatokat, a
melyekből a vállalat jövődöbel kötelezettségemek állandó
teljesíthetése nyilvánvalóvá lesz. A nyereségben részesítő
vállalatoknak a biztosítottakat megillető nyereségben része-
sedés módozatait könnyen megerthető szabályokba kell
foglalni és példákba kell illesztetni.

A törvényjavaslat e részbeni rendelkezései a köz-
érdek szempontjából tehát csak örömmel üdvözölhetők;
vannak azonban olyan rendelkezései is, a melyeknek mó-
dosítása közgazdasági érdekek szempontjából kívánatosak
volnának. Ilyen például az a része, mely a biztosító vál-
latokat arra kötelezi, hogy a díjtartalékok 50%-a mag-
yar állampapírokba helyezendő el, a kisebb biztosító
egyesületekre pedig kimondja, hogy vagyonuk és díjtar-
taléuk 75%-át állampapírokba az állam által garantált
értékűbe és záloglevelekbe, 25%-át pedig jöhiteli bel-
földi pénzügyintézeteknél pénzügyi jegyek ellenében helyezhe-
tik csak el.

A járadékadó életbeléptével a magyar záloglevelekre
nézve az osztrák piac úgy is már elvesztett; a biztosító
vállalatoknál eddig több millióra rugó záloglevél nyert
évenként elhelyezést. A szóban lévő törvényjavaslat e
vevőtől is megosztaná a záloglevél kibocsátó intézeteket,
mely intézkedés nemcsak a pénzügyintézetek sujtaná és
súlyosbbitaná az amugy is rossz pénzügyviszonyokat, hanem
igen érzékenyen károsítaná mindazokat, kik kölcsönszerzés
céljából kénytelenek pénzügyintézethez fordulni.

E javaslat a kereskedelemügyi miniszter által véle-
ményadás végett a kereskedelmi testületeknek is megkü-
ldetett és így remélhető, hogy a szükséges módosításokkal
fog törvényerőre emelkedni.

Bichler Vilmos.

Színház.

A vasgyáros.

— Színmű 4 felvonásban. Írta: Ohnet György. Színpire került hétfőn,
október 29-én. —

E nagyhatású társadalmi drámának egészen jó
előadását élvezte a közönség. A címszerepben Berki
jeleskedett. Az ő Derblay Fülöpje nyugodt férfiaságával,
visszafojtott indulatával, kitörő szenvedélyével a legjobb
alakítások közé tartozik. Murányi Juliska Claire nehéz,
fárasztó szerepét egészében, de különösen egyes rész-
letekben nagy hatással játszotta. Arday Ida (Athenais)
a gögös vetélytárs fiánkos beszédeivel, biztos, jellem-
zetes játékaival tűnt ki. Perzel M. Beaulieu marquisné
szerepében egészen jó volt. Dicsérettel kell még meg-
említeni Lomnityt (Bligny herceg), Huber Juliskát
(Sophie), Dulich Mariskát (Susanne), Vadászt (Bachelin,
jegyző) s Szalókit (Moulinet, gyáros) jelentékenyebb
szerepeikben.

Nemény szereplőnél — a mi szinte szokatlan —
szerep nem tudást, akadozást vettünk észre.

Közönség közepes számmal volt.

Bar-Kochba.

(A csillag fia.)

— Keleti opera 4 felvonásban, szövegét és zenéjét írta: Goldfaden,
magyar színpire alkalmazta Beöthy L. Színpire került kedden, október
30-án, itt először. —

Gyenge darab, gyogyatékos rendezés és közepes
játék — ez volt a keddi előadás képe.

Az elég hatásos Sulamith után külföldi szöveget és
zenét reméltünk Goldfadenól, de családva hagytuk el a
színházat. A közhelyekkel és idegen motívumokkal meg-
spekelt zene nem keltett mélyebb hatást, bár hangszere-
lés és lelemény dolgában felülmúlja Sulamithot.

A szereplők közül Palfy Nina szokott művészetével
játszott és különösen a börtönjelenettel ragadta el a
nézőközönséget. Irsai a címszerepben mutatott elég
igyekezetet, Iványi ellenben alig tudott a kezdő színvo-
nalán felülemelkedni. Gyárfás jól adta az intrikus szerepét.
A karok meglehetősen gyengék voltak, s a rendezés sem
volt kifogástalan.

Az eleven ördög.

— Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Deréki A., zenéjét szerette:
Konti J. Színpire került szerdán, október 31-én. —

Konti gyönyörű zenéjű operetteje szép számú köz-
zönséget vonzott a színházba, mely a legnagyobb élvezet-
tel hallgatta a régi kedves melódiákat. A szereplők
is kitétek magukért; kedvel játszottak, pompásan
énekeltek. Az egész előadásba élelenséget, pajzánágot
Palfy Nina (Leteriere vicomte) és Gy. Lónyai Piroška
(Marianna) öntöttek, kik temperamentumos játékkal,
s tölték meg sokot művészi énekükkel valóságos taps-

vihart arattak. Deák hatalmas komikummal játszotta
Desperieres tanácsost. Tukorai (Pomponius) és Szalóki
(Tiboul baró) ügyes mokaikkal nagyban hozzájárultak
a közönség jókedvének fokozásához. Huckstüdt Iren kis
szerepében igen szépen énekelte.

Hamlet.

— Tragoedia 5 felvonásban. Írta: Shakespeare, fordította Arany János.
Színpire került pénteken, november 2-án. —

Bár a zombori események egyik krónikásának
nincsen inyére, hogy színházunkban holmi Elektra és
Hamlet-féle darabok is színpire kerültek, mert — szerinte
— a mi közönségünknek elég jó a könnyedebb (s
természetesen üresebb) szellemi táplálék is: mi
azonban örömmel üdvözöljük Deák igazgatót a klassz-
zikus drámák művelésének terén. Jól emlékszik rá,
hogy Rakodeczay egykor mily nemes becsüveléssel igye-
kezett megkedveltetni nálunk Shakespeare remekeit. S
ha ő akkor „gondolt merészet és nagyt” — s lanyha,
csekély méltánylásban részesült: azt a példa ne riassza
vissza mostani színeszeinket. Hiszen, ha nem családóm,
Hamlet fordítója mondta valahol: „az uttörőnek bukni
is érdem.” Azonban e r k ö l c s i b u k á s sem Rakod-
czayt akkor, sem Deákot most, nem érte a klasszikus
művek előadásával. S egyelőre ez is valami.

Az előadás bevezetéseként Prokópy Imre tanár
tartott magvas felolvasást Hamlet jelleméről s Hamlet
jellemének kiválóbb boncolgatóiról.

Hamlet előadásának megütelesevel a mértéket ma-
gasabbra kell emelni. Ez az előadás a fölemelt mértéket
is megütötte.

Berki a címszerepben ismét fényesen bebizonyította,
hogy benne kiváló drámai elő, jellemző tehetőség van.
Alakítását egy nagyarányú, művészi, de nem teljesen
kész szoborhoz lehet hasonlítani. Az eszmet tökéletesen
kifejezi, az egyes részletek szinte remekiek, de az egészre
még itt-ott ráér a véső utolsó simítása. Hamletet töké-
letesen játszani talán nem is lehet. — Olielia Murányi
Juliskának legkiválóbb szerepei közé tartozik. Különösen
jeles volt az örültséget ábrázoló jelenetekben. Ne bántsa
őt, hogy a nyílt színen is több ízben megerdemelt taps
— önkentelenül — elmaradt. Az csak rontotta, meg-
zavarta volna a játékkal előidézett mely meghatottságot.
— Arday Ida — Hamlet anyja — a vezekles jelenetet
nagy erővel játszotta. Jók voltak még: Havy (Polonius),
Vadász (a király), Gyárfás (Leantes). A ket sáros (Szalóki
és Tukorai) pompás szerepüket elnagyolták.

A közönség — mely a bevezető felolvasás vége
felé jött tömegesebben — eléggé megtöltötte a színházat.

A Gyurkovics leányok.

— Életkép 4 szakaszban. Írta: Hercegy Ferenc. Színpire került szom-
baton, november 3-án. —

Ime egy könnyebb fajtájú, de jó ízű darab, melyet
novella gyűjtemény alakban is jól ismer a közönség.

Az előadás minden tekintetben sikerült volt, s a
szép számú közönség igen jól mulatott. Lomnity, a
cselesap gavaller Horkai Fei, pompas volt. Jokedvel,
eleken, biztos tudással játszott. Ilyen jó szerepben még
nem lattuk őt. Berki, a spajzban lekváros fazekakat
döntögető, majd szép fiatal feleséget féltő Radványi
ezredes, — Murányi Juliska, az ezredesre pályázó, s a
baróneságot elnyerő Katinka, — L. Percezi Mari, a hét
leányos Gyurkovics mama, — Szalóki, a „mafia” Gida,
— Gyárfás, a fess huszárképviselő, — S Dulich Mariska,
a leghuncatabb, a fejecskeket örökké „gazagsá”-okon törő
Mici — mind mind igen jól játszottak. Az előadás alta-
lában könnyed, élénk, összefogó volt, csak a felvonás-
közök voltak kissé hosszúak.

R.

A molnár és gyermeke.

— Dráma 5 felvonásban. Írta: Rampach, fordította: Szerdahelyi. Színpire
került vasárnap, november 4-én, d. u. leszállított helyárrakkal. —

Hagyományos mindenszenteki darab, de „gyermek-
előadás”-nak aligha való.

A szokimondó asszonyág.

(Madame Sans Génie.)

— Színmű 1 előjattékkal, 3 felvonásban. Írta: Sardou, fordították:
Füi J. B. és Makó. Színpire került vasárnap este, bérletszínházban. —

Az előadás kissé nehézkesen ment, s a sugónak
kiváló szerepe volt.

A címszerep Arday Ida játszotta. Nem neki való
szerep, mégis nagyon kedves volt az előjátékban, mint
mosoné; később a komolyabb jelenetekben játszott hat-
tásosan. Napoleont, Berki adta. Alakítása nagyon jó,
játéka méltóságos. Kiváltak még: Gyárfás (Lefebere),
Szalóki (Fonché), Tukorai (Depreaux, tancmester), Lom-
nity (Neipergróff), néhány jelenetben. A nők öltözete
fényes volt, — a díszletek nagyon közönségesek.

A földszint eléggé megtelt, a páholyok többnyire
üresek voltak.

R.

Ujdonságok.

Személyi hír. Özv. bajsai Vojnits Lukácsné
Szemző Jozefa asszony, báró Vojnits István főispán édes
anya, fiának látogatására városunkba érkezett.

Kinevezés. Öfelsége a király Juhász Ernő és
Knefely Ede m. kir. honvédtiszt helyetteseket a 6. honvéd
gyalogezred újvidéki zászlóaljához hadnagyokká ne-
vezte ki.

Áthelyezés. Buttola János újvidéki honvéd-
hadnagy kezelőtiszt Munkácsra helyeztetett át és helyébe
Solter János hadnagy neveztetett ki.

Állami segély. A vallás- és közoktatásügyi
miniszter az új verbászi gimnázium állami segélye címén
7000 koronát vett fel a jövő évi költségvetésbe.

Egyházmegyei hírek. Udvary Géza aldozár
betegsége miatt nyugdíjaztatott. — Pompéry Aurél dr.
Sztanisicáról Palánkára és Weinert Péter Palánkáról
Sztanisicára kápláni minőségben áthelyeztettek. — Aczél
Gyula kececi káplán a szabadkai elemi iskolához hit-
oktatóvá neveztetett ki és Kuczka Péter kápláni minő-
ségben Kupuszínára küldetett.

Nyugdíjazás. Az „Igazságügyi Közlöny” szerint
Igalits Vazul dr. bács-kulai királyi aljárásbíró nyugdíjba
lépett.

Pályázat. A zombori kir. törvényszéküél aljegyzői
állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét
alatt nyújtandók be.

Hazafias szerb püspök. O-Becséről írja tudósítónk: Sevíts Mitrofan bácsi szerb püspök Bács-Szent-Tamason tartózkodása alatt — melyről lapunk múlt számában már hírt adtunk — magyar hazafiasságának főemelő kifejezést adott. Megérkezése után a templomban igen lelkes beszédet mondott és hangsúlyozta, hogy bár anyanyelvüket, hittüket féltékenyen őrzik hűvei, de sohasem feledkezzenek meg arról, hogy a magyar hazának fiai. Érdekes része volt a fogadtatásnak az, ami a rom. kath. templomban történt. Fancsy Antal r. kath. plébános latin nyelven mondott beszéddel üdvözölte a főpapot, aki válaszolt rá szerbül, mert — úgy mond a püspök — az ő egyházának az a nyelve, mint a római katolikusoknak a latin. Este a fátylasmenetnél Kovits szerb tanító üdvözölte a püspököt a nép nevében, aki ismét hazafias beszédben válaszolt. Este nagy vacsora volt Dungserszky Lázár nagybirtokosnál. Szombaton és vasárnap a püspök fényes misét mondott, mintegy harminc pap segédletével. A banketten a püspök mondta az első felkötőt a királyra és a magyar kormányra. Indítványára ugyancsak üdvözölő sürgönyök is küldettek. Nagy hatással beszéltek még: dr. Balaton főszolgabíró Dungserszkyra, a pátronusra és Fancsy plébános a püspökre. A főpap szabad idejét arra használta, hogy az előkelőbb házaknál látogatást tett. Sevíts Mitrofan püspök rendkívül megnyerő modoru és végtelentl megnyerte hűvei szeretetét, akik meg nem szűntek mellette tüntetni. Érdekes megjegyezni, hogy a diadalkapukon és házakon mindenütt magyar nemzeti zászlók lobogtak.

Iskolai jubileum. Apatinból írja tudósítónk: Az apatini polgári iskola folyó hó 3-án ünnepelte meg fenállásának negyedszázados fordulóját. Ezen ünnepi alkalomból a tanestillet Schmausz Endre Szabadka és Baja városok főispánját, akinek ezen tanítást meg alapítása köszönhető, táviratilag üdvözölték. A tanestillet élen egy negyedszázad óta annak érdemes és fáradhatatlan szorgalmu és tevékenységű igazgatója, Rauschenberger Janos áll. A magyar kultúrának szentelt hazafias nagy munkájában és az intézet fokozatos fejlődésében osztoznak vele és méltán megérdemlik az osztatlan elismerést és hálát: Fauszt Janos, Oppenländer Gyula, Weigang Janos a finansztályok tanárai és Oppenländer Gyulane, Schuller Mariska, Telegdi Anna és Szauter Irma a leányosztályok tanárnői. — Az emlékezőes évforduló a magunk részéről is szívből üdvözöltük a tanestillet érdemes tagjait és hazafias működésükre az Isten áldását kérjük.

Kegyuri ülés. Zombor szab. kir. város rom. kath. kegyuri bizottsága 1900. évi november hó 11-én d. e. 11 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart.

Kérelem. Vörösmarty Mihály 1848-iki bács almasi képviselősegeről — születésének századik évfordulója alkalmából — tanulmányt óhajtván írni, igen kérem: ha valaki adatokat tud ez ügyre vonatkozólag, velem közölni sziveskedjék. Trencseny Karoly, felső kereskedelmi iskolai tanár Zombor.

180.000 korona népkönyvtári alap. A „zombori szabad Lyceum“ a föllitautó népkönyvtárak ügye iránt is érdeklődve, Szobotka Rezső, kir. főmesternök, a szabad Lyceum buzgó és lelkes alapító tagja, igen örvendetes fölfedezést tett, mely méltán országos kultur szenzációnak illik be. Rajtött ugyanis, hogy Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága 1879. évi április hó elsején megtartott evnegyedes közgyűlésében szabályrendeletet alkotott, mellyel a vármegyebeli összes községek köteletségévé tette, hogy iskolai és népkönyvtárakat alapítsanak és ezen célból elrendelte, hogy minden ezer lélekszám után évi tíz forintot vegyenek be a községi költségelőirányzatba „iskolai és népkönyvtári“ alap kiadás címén. Ezen nagy horderejű kulturális rendelet folytán a vármegyebeli összes községek megteremtették az iskolai és népkönyvtári alapot és így az elmúlt 21 esztendő alatt, habár a népkönyvtárak már sok községben meg is vannak, igen jelentékeny összeg halmozódott fel. A szabad Lyceum tagjai magán uton erre vonatkozólag összegyűjtötte az adatokat és az eredményt igen örvendetes. Eddigél — ugyanis — 120 község jelentése szerint a népkönyvtár-alap srttelentl megvan. Ezen alapok mintegy 180.000 koronát tesznek ki. Ezen óriási összeg áll tehát a vármegyei községek rendelkezésére könyvbevásárlásra.

Pályázat. A szabadkai kir. törvényszéknél jegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be.

Pályázat. A bács-kulai járásbírósnál aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 14 nap alatt nyújthatók be.

Jóváhagyott alapszabály. A belügyminiszter az „ó-becsei polgári magyar dalkör“ alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Halálozás. Koch Mór dr. nyug. bács-topolyai járásorvos életének 70. évében Szegeden elhunyt.

Eljegyzés. Ungár Izidor új verbászi kereskedő, eljegyezte Valentin Malvin kisasszonyt Baján.

Hymen. Neogrady Antal ó-becsei kir. adóhivatali tiszt nőtül vette Rully Mariska tanítónőt O-Becsén.

Az állategészségügy államosítása. Az állami állatorvosok kinevezését és beosztását — bir szerint — december hó 15-én hozzák nyilvánosságra, oly formán, hogy 1901. január hó elsején a kinevezett állatorvosoknak már új működési helyükön kell lenniök.

Halálozás. Liedl Ferenc hegedűművész, ki a budapesti operának megnyitása óta első hegedűse volt, 46 éves korában Budapesten meghalt. Mielőtt az operánál elfoglalta állását, bejárta a világot, közel 400 hangversenyt rendezett és külföldi udvaroknál sok kitüntetést kapott. Néhány év előtt vármegyei elnök is bejárta és igen sok helyen lépett fel. Iratai között egész csomó értékes zeneszerzeményt hagyott hátra.

Az árviz ellen. Darányi Ignac földmíveléstudgyi miniszter elhatározta, hogy a Tisza folyón ott fog partbiztosításokat végeztetni, a hol az 1901. évi tavaszi árvizek miatt sürgősen szükségesnek mutatkozik. Nagyobb munkálatok lesznek a bács-martonosi átvágásnál, a hol állami kotrőtelepeket állítanak fel, hogy az összeduzasztott víz jövőben árvészedelmet ne okozhasson.

Postamesterek fizetés javítása. A m. kir. postamesterek és kiadó országos-egyesülete ez év március havában küldöttéig kérték a kereskedelmi minisztert, hogy évi 360 korona minimális fizetésüket 600 koronára emelje fel. A jövő évi költségvetés 50.000 koronával emeli a fizetésüket.

Paragrafusok az asszonyokról. A könyves boltok kirakataiban cifra külsejű regények, novellák, verskötetek tarka társaságában néhány nap óta egy sztrike tablájú könyv huzódik meg nagy szerényen: *A magyar polgári törvénykönyv tervezete.* Csupa paragrafus, csupa szám, nincs benne mese, nincs benne történet, sem csengő-bongó rim, de van sok okos, gyöngéd tanítás, mi az asszony a házban, a házban kívül és a férj miképen bánjon az ő asszonyával. Ebből törvény lesz, azt mondják az okos emberek és törvényé válik az a parancs, hogy a férj, aki feje a házi körnek és akit megillet az eldöntő szó, mindazokban az ügyekben, melyek a házi körre vonatkoznak, köteles a felesége okos tanácsait és ellenvetéseit figyelembe venni. A sztrike paragrafus ellentmondást nem tűrő határozottsággal telepi az asszony uralmat — a konyhába és azt mondja, hogy a házvitel az asszony dolga, ánde hozzáteszi azt is, hogy a férj egészben vagy részben meg is vonhatja ezt a hatáskört az asszonytól. Hatalmas védő bástyával veszi körül az új törvény a feleség vagyonát, e felett a férjnek nincs semmiféle rendelkezése, kezelése vagy egyéb hatalma, ellenben a hozományról úgy intézkedik, hogy annak élvezete, míg a házasság tart, a férjé illeti. Így szedi az új törvény paragrafusokba a házasság életét, a boldogságot, a szerelmet, a vagyon, a hozományt, gondosan ügyelven az asszony kötelezéseire, a férj jogaira. Törvény, mely az életből meríti szabályait és sztrike paragrafusaiából melegség, gondoskodó szeretet árad szét.

Halálozás. Müller Károly a bajai takarékpénztár tisztviselője 25 éves korában Baján elhunyt.

Vajgyár megnyitása. Szabadkán az ugynevezett régi zentai temető tőres telkén felépített „vajtermelesi központi vajgyár“ f. év október 30-án, kedden d. e. 9 órakor ünnepélyesen átadott a forgalomnak. A megnyitó ünnepélyen résztvettek: 1. A földmíveléstudgyi m. kir. miniszterium részéről: Pirkner Janos országos állattenyésztési főfelügyelő, Serban Janos országos tejjgazdasági felügyelő. 2. Szabadka sz. kir. város részéről: Mamuzsich Lazar polgármester, Vermes Bela orsz. képviselő, Szalay Matyas főkapitány, Jakobcsich Gyula gazdas. tanácsnok, Lyubratits Kelemen pénzügyi tanácsnok, Hegedűs Janos helyt. adóügyi tanácsnok, Tillmann Zoltán főszámvéző, ifj. Frankl István tiszt. főmesternök, Wenczel Lajos alszámvéző, Hartmann Rafael, Dulits Mark (Csvarkó) és Csóvits György városi bizottsági tagok. 3. A bácsvármegyei tejszövetkezetek és pedig: Turzsa, Temerin, Gajdobra, Bács Doroszló, Ó-becse, Új-Futtak, Ada, O-Kanizsa, Gombos, Bács-Topolya, O-Morovicza, Bikity, Paesér, Kis-Hegyes, Gákova, Nemes-Militics, Katymar, Bács-Petrovosszló, Jankovác és Mélykut községek részéről: Galambos Sandor vezetése alatt számos tagból álló küldöttség. 4. Ruda és Tarsa vállalkozók (Budapestről) és Bauhauser Alfréd mernök, a vajgyár műszaki vezetője. — Először is Serban Janos országos tejjgazdasági felügyelő üdvözölte a megjelent vendégeket. Üdvözölő beszédeben kiemelte a szabadkai vajgyár nagyfotosságot a kisgazdáknak vonatkozólag, mitan minden egyes szövetkezeti község a beszállítandó tej mennyisége után évenként — mintegy — 60—70 ezer forintot vesz be. Ez az intézmény tehát nagyon is alkalmas a kisgazdákra nézve. — Ezután Bauhauser Alfréd műszaki vezető kalauzálása és a vajgyár működésére vonatkozó felvilágosítások megadása mellett, a vendégek tüzetesen megtekintették a vajgyarat a lütkőkamrával együtt. A vajgyár üzemben volt s nemsokára a két nagy kádól kivették a kész vajot s annak kezelési módját végig nézték. A vaj be lesz sózva és 50 kilónként hordokba helyezik el. A vajot mindenki megízlelte és kitünően találta. A vajgyár reggel 4 óratól déli 12 óráig működik és naponta 100.000 liter tejszint dolgozik fel, melyből 5000 klg. vajot gyártanak. A vállalkozóknak a vaját — a szerződés értelmében — Magyarországon nem szabad értékesíteni, ez Szabadkáról a vasuton egyenesen Hamburgba szállítatik s oda szállítva a vajnak kilója 2 koronába kerül. Minden második nap két vagon vaj lesz elszállítva. — A vajgyár felépítése — a felszerelésekkel együtt — 120 ezer koronába került és évi jövedelme — állítólag — megfogy haladni a hat millió koronát, kiadása pedig — mintegy — öt millióra tehető. — Az első vajgyar Temesmegyében épült, de az jóval kisebb a szabadkainál, a hivatalos kimutatás szerint évi jövedelme 733.000 korona volt. A harmadik vajgyarat Veszpremben állították fel s azt most novemberben adják át a forgalomnak.

Téli kikötőnk. A sugovici (bajai) téli kikötő: a bejárat a rendes kis vizállás alatt 1,5 méterre van kikötve, maga a medence belső része helyenként mélyebb, az állam által kikötött rész 2 méter. A téli kikötőben 120 normál hajó és 40 malom találhat elhelyezést. A téli kikötő a Ferenc-csatorna részvénytársaság tulajdona és jóváhagyott szabályzata és díjzabása van. A baracska téli kikötő: bejárata 3 méterre van kikötve. A 2 m. vizállás alatti területen elhelyezhető 57 normális, esetleg megrakott uszály, vagy 31 kerekcs gőzös; 2 és 1 közötti területen 25 drb tíres normális uszály, az 1 és 0 közötti területen 25 drb tíres normális uszály. Ezen téli menhelyen elfér tehát 107 normális uszály, melyek közül 57 terhelt tehát vagy 35 kerekcs gőzös és 50 tíres uszály. Ezen kívül a 0 feletti területen elhelyezhető még mintegy 25 hajómalom. A kikötőnek jóváhagyott szabályzata van, a felügyeletet a zombori folyammérnöki hivatal gyakorolja. A kikötőben a szabályzatban megállapított teletelési díjak szedtetnek. Az ó-becsei téli kikötő. A Ferenc-csatorna torkolatának O-Becsére való áthelyezése folytán ott egy 600 méter hosszú és 100 méter széles medence létesítetett, melyen 16 méter széles és 70 méter hosszú kettős zsilipen lehet bejutni. Mivel a medence természetes folytatását a Ferenc-csatorna képezi, ezért e területen több száz hajó találhat menedéket.

Öngyilkos joghallgató. Bajáról írja tudósítónk: Boróczy Péter, Boróczy Ernő főállatorvos fia, a ki az egyetemen jogot hallgatott, a napokban agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Mérgek eladása. A hivatalos lap szombati száma egy új belügyminiszteri rendeletet közöl, mely a gyógyszerárval és mérgekkel való kereskedést szabályozza. A rendelet főképen az engedély kiadására vonatkozik és a legfontosabb része a fűszer- és anyagkereskedőket érinti, a kik a jövőben csak akkor kaphatnak engedélyt mérgek árúítására, ha személyi megbízhatóságukat erkölcsi bizonyítvánnyal igazolják.

Hetesey Viktor könyve. Hetesey Viktor O-Morovica község nagyérdemű, jeles képzettségű lelkésze, a kiváló egyházi író és szónok, kinek kintin tollából lapunkban is több társadalmi kérdéseket tárgyzó Eivaló cikkely jelent meg: „Gyászbeszéd. Imák, Sír-beszédek“ című kötetben kiadta beszédeit. A kiváló szerzőt, kinek eddig már 12 kötete jelent meg, e legújabb művel is örömmel üdvözöltük az irodalmi betűpiacon. Magasztos papi hivatása teljesítésében az élet legszomorubb óráiban, a halál aratása idején, oda áll az elköltözött hívó sírjához és a vallás vigaszával hirdeti az isteni gondviselés rendelkezésében való keresztényi megnyugvást és a lélek örök halhatatlanságát. Bár az alkalom szűlt beszédeit, azok nem sablonoszerűek. Mely vallásosság, főemelő gondolatok, a holtak iránti kegyelet magasztos érzése nyerne azokban költői lendületű formában és előadásban kifejezést és enyhítő halzlam az a sebzett szívekre. A kötetben 40 eredeti, 16 franciából fordított gyászbeszéd, 23 ima és 31 síri beszéd van. A könyv Obláth Károly könyvnyomdájában jelent meg. Ára 3 korona. Melegen ajánljuk a könyvet a közönség figyelmébe.

Névmagyarosítás. Makalkó István, m. kir. pénzügyi szemléző, bács-almási lakos, vezetéknévét a belügyminiszterium engedélyével „Major“-ra magyarosította.

Állatbeviteli tilalom. Az osztrák belügyminiszter a sertésvésznek Ausztriába történt behurcolása miatt a bács-almási és zombori járás ellen érvényben volt sertés beviteli tilalmakat hatályon kívül helyezte. Azonban a zombori járás ellen érvényben volt sertés beviteli tilalomnak ezuttal hatályon kívül történt helyezése az ezen járásban fekvő és sertésvészelle fertőzött Bezdán községre, valamint a szomszédos községekre nem terjed ki, úgy, hogy ezen községek az Ausztriába irányuló sertés forgalomból továbbra is ki vannak zárva, továbbá tilos a sertések bevitelére a hodsági, bács-kulai, ó-becsei, topolyai és újvidéki járásokból.

Betörések. Bács-Vaskuton a múlt hét folyamán két ízben is jártak betörők. Első alkalommal két kereskedő üzletében fordultak meg és egyik helyen különféle árucikkeket, a másik helyen pedig 25 korona készpénzt emeltek el. A következő éjjelen a b.-vaskuti fogyasztási szövetkezetet tisztelték meg látogatásukkal, innen azonban elriasztották. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

Öngyilkos aggyastyán. Apatinból írja tudósítónk: König Antal apatini 75 éves földműves folyó hó 2-án forgópisztollyal fejbe lötte magát és rögtön meghalt. Öngyilkosságának oka gyógyíthatlan betegség.

Ludlopasok. A ludlopasok Zentán napirenden vannak. Szervezett tolvajbandák összeeszküdtek a ludak ellen; nincs nap, hogy ludlopásról ne regéljen a rendőri kronika. A múlt hó 30-án Lengyel Károlytól loptak el ismét 8 drb ludat, természetesen ismeretlen tettesek. Egy ludtolvaj azonban alighanem burokká került. Szerencse Gergely 18 éves subanc egy nagy csapat libát legeltett az elmúlt hó 28-án. A csendőrségnek föltűnt, hogy a libalegelőhöz szörnyen messzi vannak a szállások. Kérdőre vonták a libapászort, aki zavartan, kiállóleg felelt a kérdésekre. A csendőrség erre letartóztatta a subancot libastul együtt. Mire a városbázhöz értek, már itt volt a török-kanizsai csendőrség megkeresése, hogy ott nagy mennyiségű ludat loptak el. Távirati értesítésre megjelent csendőrs és tulajdonos konstatálták, hogy a libák török-kanizsaiak. Dacára ezen körülményeknek, Szerencse Gergely ezideig még nem akarja magára vállalni a ludlopást.

Gyilkosság. Zentáról írja tudósítónk: Ugy lát-szik, hogy nekünk zentaiaknak mindennapra jut egy kis szenzáció. Tegnapelőtt Müller János eszmadiát, utóbbi időben szállási kocsmáros a felesége Schwarz Julia a városból hazajövet, vérbefagyva talált. Mellén egy óriási szúrás nyoma tátogott. A sebestől még magánál volt, egy két szót szólta a feleségéhez, de a gyilkost már nem tudta megnevezni. A csendőrség elfogott egy gyanust egyént, a ki azonban konokul tagad, dacára a tanúk és körülmények súlyos bizonyosságának.

A „Vasárnapi Újság“ október 28-iki száma 27 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke“ (arcképpel.) — „A főrendiház alelnökei“ (Ernst Kelemen és báró Kemény Kálmán arcképpel). — Költemények: „Sárga cipő.“ Gróf Zichy Géza-tól. — „Ószi hang.“ Illyés Bálint-tól. — Regénytár: „Borsa Józsi.“ Elbeszélés. Irta Bársony István (Neogrady Antal rajzaival.) — Hires szerelmek: „Halbsburg Ferdinánd és Welsler Philippine“ (képekkel). — „Kisfaludy Sándor és Szegedy Róza.“ Irta Eötvös Károly. — „A moldvai csángókról“ (képpel). György Endrétől. — „Blabanéjubiléuma“ (képekkel Blabanéjól). „Egy új jótékony intézet“ (képekkel a nagypenteki ref. társaság budaörsi Ezsébet-házáról.) Dr. Kiss Arontól. — A „Vasárnapi Újság“ november 4-iki száma pedig 36 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Széll Ignác“ (arcképpel Both Menyhért festménye után). — „Ószi hangulat.“ Költemény Mezei Ernőtől. — Regénytár: „Borsa Józsi.“ Elbeszélés. Irta Bársony István (Neogrady Antal rajzaival.) — Hires szerelmek: „Halbsburg Ferdinánd és Welsler Philippine“ (képekkel). — „III. Frigyes Vilmos és Lujza királyné“ (képekkel). — „Kisfaludy Sándor és Szegedy Róza.“ Irta Eötvös Károly. — „Dante csontjai“ (Dante arcképevel s szülőháza és sírja rajzával) Cs. Papp Józseftől. — „Esküvő az uralkodó-családban“ (Róbert württembergi herceg és neje, Maria Immaculata főhercegnő arcképpel) — „Budapest új villamos vasutvonala“ (képekkel a dunaparti új villamos vasutról.) Geley Józseftől. — „Kisfaludy Sándor ereklyéi“ (képekkel a Darnay Kálmán stúmegi muzeumában levő ereklyéről. Hary Gyula rajza után.) — „A kerepesi-uti temetőből.“ Irók és művészek sírja a temetőnek a fővárosi tanács batározata alapján felásandó tábláiból, (Kisfaludy Károly, Garai János, Lisznyai Kálmán, Kövér Lajos, Sárosy Gyula, Szerdahelyi József, Czákó Zsigmond, Egressy Gábor, Zilahy Károly, Reviczky Széver, Szentpéteri Zsigmond, Beöthy László, Vachott Sándor sírjának rajzával.) — „Munkácsy Mihály sírja a kerepesi-uti temetőben“ (képpel). — „Vörösmarty szobra.“ — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Újságokkal“ együtt 6 kor. Megrendelhető a Frankl-in-társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve 2 kor. 80 fillér.

Regényes család Attila kincseivel. Előző számunkban részletes tudósítást közöltünk egy furfangos kincsesházról. Most a feltűnő bűntény részleteiről zentai tudósítónk újabb érdekes adatokat közöl: Letartóztatták az aranyembereket: Gyuró Birzint, a feleségét, meg Branovaty Dusat, a három zentai földművest, akik be-törték a görög templomba, abban a reményben, hogy találnak majd benne aranyat. De a görög hitközség sze-gény, csak rezet tart a templomban. Elvitték hát az értéktelenebb fémet, rudakba öntötték, arany helyett akarták eladni. Nem sikerült, rajtavesztettek. Épen az a kísérlet vezette őket a hatóság kezébe, amelylyel az „ara-nyon” tulajdon akartak. Weisner Jakab, egy szanádi ügynök tudatta két fővárosi ismerősével, — Mautner Jakab az egyik, Korniss Lipót a másik — hogy egy zentai parasztnak rengeteg kincse van és poton áron tudna rajta. Arra kéri tehát őket, hogy keressenek Budapesten valakit, aki hajlandó lenne az üzletbe bele-menni. Palfy Ferenc fővárosi ügyvédet, Mautner és Korniss fölkeresték, azután elmondták neki a Weisner ajánlatát. A paraszt tizenöt aranyrudat akar eladni, amelyek mindegyike hat ezrest ér, de ő hajlandó da-rabját ezer forintért átengedni. Az ügyvéd úgy tett, mint aki belemegy az üzletbe, Mautner és Kornist előre küldte Szegedre, ő maga pedig sietett jelentést tenni a belügy-miniszteriumban, ahol Sélley Sándor miniszteri tanácsos „Nyitl parancs” alakjában fölhatalmazással látta el arra nézve, hogy esetleg a rendőrséget igénybe vehesse. Aztán zsebében a szükséges tizenötezer forinttal leutazott Sza-nádra, ahol Weisnernél találkozott Mautnerrel és Kor-nissal. Itt azután beavatta őket is a titkába, elmondta nekik, hogy csalókkal van dolguk. Elhatározták, hogy együtt mennek le Zentára, ahol négy csendőrt vettek maguk mellé s indultak az arany-emberek tanujára. A gazdát, Gyuró Birzint és feleségét Katica asszonyt ép akkor lepték meg, mikor bűntársukkal, Dusan Brano-tyval vacsoránál ültek. A három jómadarat rögtön vallatásra fogták, de tagadtak mindent. A kis Gyuró, az aranyember tizenkét esztendő fia azonban kikotyantotta, hogy biz ő látta, mikor egy néni, aki Szegedről jött, aranyat vett náluk. A letartóztatott bandát bekísérték Zentára és bevitték a lefoglalt bűnjeleket is; tizenöt darab sárga rézrudat és öt darab rossz éremutazatot, amelyek mindegyikén három hatalmas C betű akarta bizonyítani a keresztes baborból származó aranyérem eredeti voltát. Az ügyvéd sietett vissza Budapestre, de a csalóbanda tovább szövi a halját ellene. Legutóbb ismét levelet kapott a paraszttól, amelyben azt írják, hogy ha már az arany-üzlet nem sikerült, próbáljanak Szerbiában szerencsét, ahol ugyszólván ingyen lehet tölgy-erdőségeket venni. Egyben pedig ötven korona előleget kérnek tőle. Az ügyvéd büntető följelentést tett a pa-rasztnak ellen.

Gyilkosság. Csuroghról írja levelezőnk: Molnár Józsefné egy csuroghi gazda csinos felesége szerelmi vi-szonyba lépett Visky Mihályval, elhagyta férjét és utó-binak hazába költözött. Az elhagyott férj nem törődött felesége hűtlenségével. Nem így azonban Molnár Antal a férj öccse, aki Csuroghon valóságos falurosza. Ez boszút esküdtött Visky Mihály ellen. A napokban Visky a kukoricában dolgozott, a midőn Molnár Mihály a szomszédos kukoricából hirtelen eléje lépett. Visky azon hiszemben, hogy Molnár verekedni akar, a közeledő Molnárt lapátjával leakarta verni, Molnár azonban elhá-ritotta a csapást, és kiragadta Visky kezéből a lapatot és ültelgelni kezdte. Visky futásnak eredt, Molnár azon-ban utána futott és lapátjával ütögette. Visky erre hir-telen megfordult, revolvert rántott elő és ötször lött tá-madójára. Molnár halva maradt a helyszínén.

M. A. V. A m. k. államvasutak kezelése alatt álló nagy-kikinda-nagy-becskerek vasút Nagy-Becs-kerek állomásán megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére nyilvános pályázatot hirdet a szegedi üzletvezetőség. A bérlet 1901. évi január 1-én kezdődik s tart 3 évig. Az ajánlatokat 1900. évi november 17-én déli 12 óráig, a 200 korona bánatpénzt 1900. évi november 16-án déli 12 óráig fogadják el a szegedi üzletvezetőség, hol a pá-lyázni akarók közelebbi értesítést is nyerhetnek.

Tüzeset Petrováczon. Petrováczról írják la-punknak: Annak idején közölte a „Bácska”, hogy a petrovácsi kisdudóvoda épülete a lángok martaleka lett. A tüznél buzgósággal működött mentők mind meglettek a nyilvánosság előtt dicsérve. De egyről megfeledkezett a lap tudósítója, pedig ennek volt a legtöbb érdeme a mentés körül, mert ő vette észre első sorban a tüzet és nem vesztve el lélekjelenlétét, kivezette maga előtt a kicsiny óvodás gyerekeket. A kimenet közben a gye-rekek közül 6—8 visszafutott a szobába, ezeket men-tették aztán ki a férfi mentők. Vojtkó Janka kisasszony, a petrovácsi óvoda jeles óvónője — ugyszólván férfias bátorsággal állta meg helyét és neki köszönhető, hogy az ártatlan gyermekeknek, a nagy ijedségen kívül, egyebé bajuk nem esett. Hála és elismerés illeti őt ezért.

Tolvaj borbélyeség. Mihálovits István bács-szent-tamási borbélyeségét vándor útjában Kalocsára került és ott Szántó Antal borbélynál nyert alkalmazást. Azonban nem becsülte meg helyét. Egy napon, míg a gazdája távol volt, föltörte annak pénzes fiókját és annak tartalmát 300 koronát elemelte és elszökött. A kalocsai és bács-szent-tamási csendőrség együttesen nyomozza a szökevény tolvaj borbélyeségét.

Megégett kis leány. Nagy szerencsétlenség történt a napokban báró Rédl Bélának keletibeli birtokán; Elesi Antal béres lakásán. Viktor nevű kis leánya az

asztalnál ült és játszadozott, miközben lerántotta az asztalterítővel az égő lámpát. A petroleum reá ömlött és égni kezdett. Mire hozzátartozói a konyhából berohantak és a tüzet elfojtották, a kis lány oly súlyos égési sebe-ket szenvedett, hogy néhány órai iszonyu kioldás után meghalt. A gondatlan szülők ellen megindult a vizsgálat.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGH ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Gazdát keresek körülbelül 300 magyar holdas gazdaságomba, ki a mezőgazdaságban és az állat-tenyésztésben teljes gyakorlottság-gal bir. Cim: Dr. Vujevich Zoltán földbirtokos Nemes-Militics. 3—3

1900. El. 96/11. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A hód-sághi kir. járásbírósa részére 71-1 □ méter és a kir. járásbírósa fogháza részére 18-38 □ méter kemény tüzi basábia szükségeltetik, melynek telekesze f. évi december hó végéig, másik felérésze pedig 1901. évi szeptember hó végéig szállítandó.

Az árlejtés, illetve ajánlati tárgyalás határnapján **f. évi november hó 25-ének d. e. 9 óraja** kitűztetik, amely időpontig az ajánlatok annál is inkább benyújtandók, mert utóajánlatok figyelembe nem vé-tetnek.

Bánatpénz fejében 55 korona teendő le. A feltételek hivatali helyiségemben naponta d. e. 9—11 óráig megtehetőek.

Hód-sághon, 1900. évi október hó 17-ik napján, a kir. járásbírósnak.

Mayer Károly,
kir. járásbíró.

2066. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Palánka községben üresedésbe jött gyalog-rendőri állásra pályázatot hirdetnek.

Ezen állással 400 korona évi fizetés jár. A ruhanemű a község által szereztetik be. A kér-vények **november hó 20-aig** az elüljáró-ságnál beadandók.

Ó-Palánka, 1900. évi november hó 2-án.

2—1

Elüljáróság.

1770. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községében üresedésbe jött községi rendő-rvezetői állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívjuk pályázni szándékozókat, hogy szabály-szerűen felszerelt kérvényeiket alulírott község elüljáró-ságához **follyó évi november hó 25-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezők ügye lembe vétetni nem foguak.

Ezen állás javadalmazása évi 800 korona havi utólagos részletekben a község pénztárából.

Megjegyezzük, hogy a rubázatot az illető fél sa-játjából köteles beszerezni, míg a fegyverzet fölszerelést a község viseli.

Bajmokon, 1900. évi november hó 3-án.

Lichtneckert, Kollár József,
jegyző. 3—1 h. biró.

Házeladás.

Szelencse városrész Csihás Benő utca 95. sz. a. ház szabad kézből azonnal eladó. Bővebb értesítést ad

2—1

Kekezovich János.

Kihirdetés.

A bajmoki anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetője ki-hirdeti, hogy:

1. Rénye János, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) vasutnál kalauz, lakó-helye Bród (Szlavonia), születési helye Nagysz, ideje 1869. évi má-jus hó 8-ik napja s aki Rénye Lajos és neje Eidl Anna fia.

2. Ricket Anna, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakóhelye Bajmok, születési helye Bajmok, ideje 1881. évi március hó 9-ik napja s aki Ricket György és neje Herold Rozália leánya, egymással há-zasságot szándékoznak kötni.

Felhívjuk mindazokat, akiknek a nevezett házasságra vonat-kozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifigyesztési hely községi előjáró-sága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Nagysz, Bajmokon és a „Bácska” című hírlapban.

Kelt Bajmokon, 1900. évi október hó 30-ik napján.

Lichtneckert,
anyakönyvvezető.

5887. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye, bács-kulai járásához tar-tozó Veprovác községében lemondás folytán megüresedett havi előleges részletekben felvehető 600 korona évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom az ezen állást elnyerui öhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a kulai szolgabírói hivatalhoz **follyó év november hó 20-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Bács-Kulán, 1900. évi október hó 25-én.

3—3

Koller,
szolgabíró.

3300. szám.

kig. 1900.

Pályázat.

Alulírott elüljáróság részéről a leköszönés folytán üresedésbe jött községi rendőrvezetői állásra a pályázat kiiratik azzal, hogy a kérvények **november hó 10-ig** az elüljáróságnál benyújtandók, később érkezők figyelembe vétetni nem foguak.

Feltételek:

a) Évi fizetés 600 korona utólag felveendő havi részletekben és teljes rubázat és felszerelés;
b) magyar honpolgárság;
c) vedkötelezettségüknek megfelelték, 24. életévti-ket betöltötték, a 60 ikat pedig el nem érték;
d) teljesen egészségesek;

e) a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen birják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek és a községben divó szerb nyelvet tudják;

f) kiszolgált altisztek és csendőrök előnyvel birnak.

Csurogh, 1900. évi október hó 25-én.

3—3

Az elüljáróság.

1298. szám.

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósa 1900. évi Sp. III. 563/4. számú végzése következtében Dr. Jovánovits József zombori ügyvéd által képviselt Krizmanits Imre zom-bori lakos javára Zimmermann Em. zombori cég ellen 660 kor. és járulékaik erejéig 1900. évi szeptember hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefog-lalt és 1487 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 1 zongora, butornemű és varrógépek nyilvános ár-verésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírósa 1900. évi V. 1648/2. számú végzése folytán 660 kor. tőke-követelés, ennek 1900. évi május és augusztus hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 91 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközésére **1900-ik évi november hó 16-ik napjának délelőtti 9 óraja** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében kész-pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zomborban, 1900. évi november hó 1-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

„Stearoptinum“

bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona. 20—20

A hatásáért kezességet vállal, ami, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz. II. 25.